

વિભાગ A

24

❖ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (દરેકનો 1 ગુણ)

● યોગ્ય જોડકાં જોડો.

(A)

(B)

(1) ભારવી

(A) જૂનાગઢ

(2) અકબર

(B) GNI

(3) ઉપરકોટ

(C) કિરાતાર્જુનિયમ

(4) રાતી (લાલ) જમીન

(D) GNS

(5) માથાદીઠ કુલ રાષ્ટ્રીય આવક

(E) ફતેહપુર સિકરી

(F) ઘઉં, કપાસ, જુવાર, બાજરી, મગફળી વગેરે

● નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો :

(6) મણિપુરી નૃત્યના હાસ્ય અને તાંડવ એમ બે પ્રકાર છે.

(7) અમીર ખુશરો ભારતને પૃથ્વી પરનું સ્વર્ગ માનતો હતો.

(8) ભારતમાં દ્રાક્ષનું ઉત્પાદન માંગ કરતા વધારે છે.

(9) કર્ણાટકમાં ભિલાઈ ખાતે લોખંડ-પોલાદનું કારખાનું આવેલું છે.

(10) ગરીબ ભારતમાં ધનિકો વસે છે.

● નીચેના પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં જવાબ આપો :

(11) ભારતની રાષ્ટ્રીય મુદ્રામાં કયા પ્રાણીની આકૃતિ છે ?

(12) ભારતીય સાહિત્યનો પ્રાચીનતમ ગ્રંથ કયો છે ?

(13) કયા પ્રકારની જમીન રેગૂર નામે ઓળખાય છે ?

(14) “અર્થશાસ્ત્ર” નામના ગ્રંથની રચના કોણે કરી હતી ?

● નીચે આપેલી ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

(15) વિશ્વનો સૌથી મોટો કાવ્ય ગ્રંથ છે.

(સામવેદ, ઋગવેદ, મહાભારત)

(16) ને ગણિતશાસ્ત્રના પિતા કહે છે.

(આર્યભટ્ટ, ભાસ્કરાચાર્ય, નાગાર્જુન)

(17) કોણાર્કનું સૂર્યમંદિર ના નામથી પણ ઓળખાય છે.

(કાળા પેગોડા, સુવર્ણમંદિર, રોક ટેમ્પલ)

(18) એ વ્યક્તિના જીવન માટે જરૂરી અને કિંમતી મૂડી છે.

(મકાન, આરોગ્ય, શિક્ષણ)

(19) બંધારણની કલમ 17 અન્વયે નાબૂદ કરવામાં આવી છે.

(અંધશ્રદ્ધા, સતીપ્રથા, અસ્પૃશ્યતા)

● નીચેના પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો :

(20) કચ્છના બન્ની વિસ્તારના ‘જત’ લોકોની અદ્ભૂત સિદ્ધિ કઈ છે ?

(A) માટીકામ

(B) વણાટકામ

(C) ભરતગૂંથણ કલા

(D) મીનાકામ

(21) ગુજરાતમાં દામોદર કુંડ કયા આવેલો છે ?

(A) કપડવંજમાં

(B) વડનગરમાં

(C) સોમનાથમાં

(D) જૂનાગઢમાં

(22) મગફળીનું ઉત્પાદન કયા રાજ્યમાં સૌથી વધુ થાય છે ?

(A) કેરલ

(B) તમિલનાડું

(D) મધ્યપ્રદેશ

(D) ગુજરાત

(23) વ્યવસાયિક વાહનોની ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં ભારતનું સ્થાન કેટલામું છે ?

(A) સાતમું

(B) બીજું

(C) પાંચમું

(D) એક

(24) કયો મૂળભૂત હક બંધારણનો આત્મા છે ?

(A) બંધારણીય ઈલાજોનો હક

(B) સ્વતંત્રતાનો હક

(C) સમાનતાનો હક

(D) શોષણ વિરોધી હક

વિભાગ B

- નીચે આપેલા કુલ તેર પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ નવ પ્રશ્નોના જવાબ લખો : (દરેકના 2 ગુણ) (25 થી 37)

18

- (25) વારસો એટલે શું ?
- (26) આપણાં સાંસ્કૃતિક વારસામાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (27) પરિચય આપો : યજુર્વેદ
- (28) ઉર્દૂભાષાના વિકાસનો પરિચય.
- (29) પરિચય : રણ પ્રકારની જમીન.
- (30) જૈવ આરક્ષિત ક્ષેત્ર એટલે શું ?
- (31) સમજાવો : હાથી પરિયોજના.
- (32) જળમાં વૃષ્ટિજળનું મહત્વ છે.
- (33) એલ્યુમિનિયમ ઉદ્યોગ ક્યાં સ્થાપિત છે ? શા માટે ?
- (34) રાસાયણિક ખાતર ઉદ્યોગ ટૂંકમાં પરિચય.
- (35) બેરોજગારીમાં કોનો કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (36) કારણ : કુળાવાજન્ય ભાવવધારો સામાજિક - આર્થિક દૂષણ છે.
- (37) કોર્ણાકનું સૂર્યમંદિર નોંધ લખો.

વિભાગ C

- નીચે આપેલા કુલ નવ પ્રશ્નોમાંથી છ કોઈપણ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબો લખો : (દરેકના 3 ગુણ) (38 થી 46)

18

- (38) ભવાઈ વિશે ટૂંકો પરિચય આપો.
- (39) મહાબલીપુરમ - ટૂંકમાં પરિચય.
- (40) હુમાયુનો મકબરો - ટૂંકમાં પરિચય.
- (41) વન્યજીવોના વિનાશના કારણો.
- (42) ભારતમાં જળસંકટ શાથી સર્જાયું છે ?
- (43) 'એગ્રો બિઝનેસ પોલિસી' તથા 'ઈ-નામ' વિશે જણાવો.
- (44) બેરોજગારીના કારણો.
- (45) ભારતના બંધારણમાં અનુસૂચિત જાતિઓ માટે કઈ કઈ જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે ?
- (46) કેવી વિચારધારા સમાજને વિભાજન તરફ લઈ જાય છે ?

વિભાગ D

- નીચે આપેલા 47 થી 54 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો અને પ્રશ્ન-52 નક્કો ફરજિયાત છે. (દરેકના 4 ગુણ) 20

- (47) વૈદિકવિદ્યા અને શૈલ્ય ચિકિત્સા - ટૂંકનોંધ.
- (48) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનું મહત્વ.
- (49) ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે થયેલા ટેકનિકલ સુધારા.
- (50) સમજાવો : ભારતનો સૌથી અગત્યનો પાક ડાંગર.
- (51) ભાવનિયંત્રણ શા માટે જરૂરી છે ?
- (52) ટૂંક નોંધ : આંતકવાદ એક વૈશ્વિક સમસ્યા.
- (53) વૃદ્ધોના રક્ષણ અને કલ્યાણ માટેની યોજનાઓ લખો.
- (54) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંજ્ઞાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો :
- (A) પડખાઉ જમીન (B) સુંદરવન
- (C) ડાંગર પકવતો એક પ્રદેશ (D) રેલવેના ડબ્બા બનાવતું એક કેન્દ્ર